

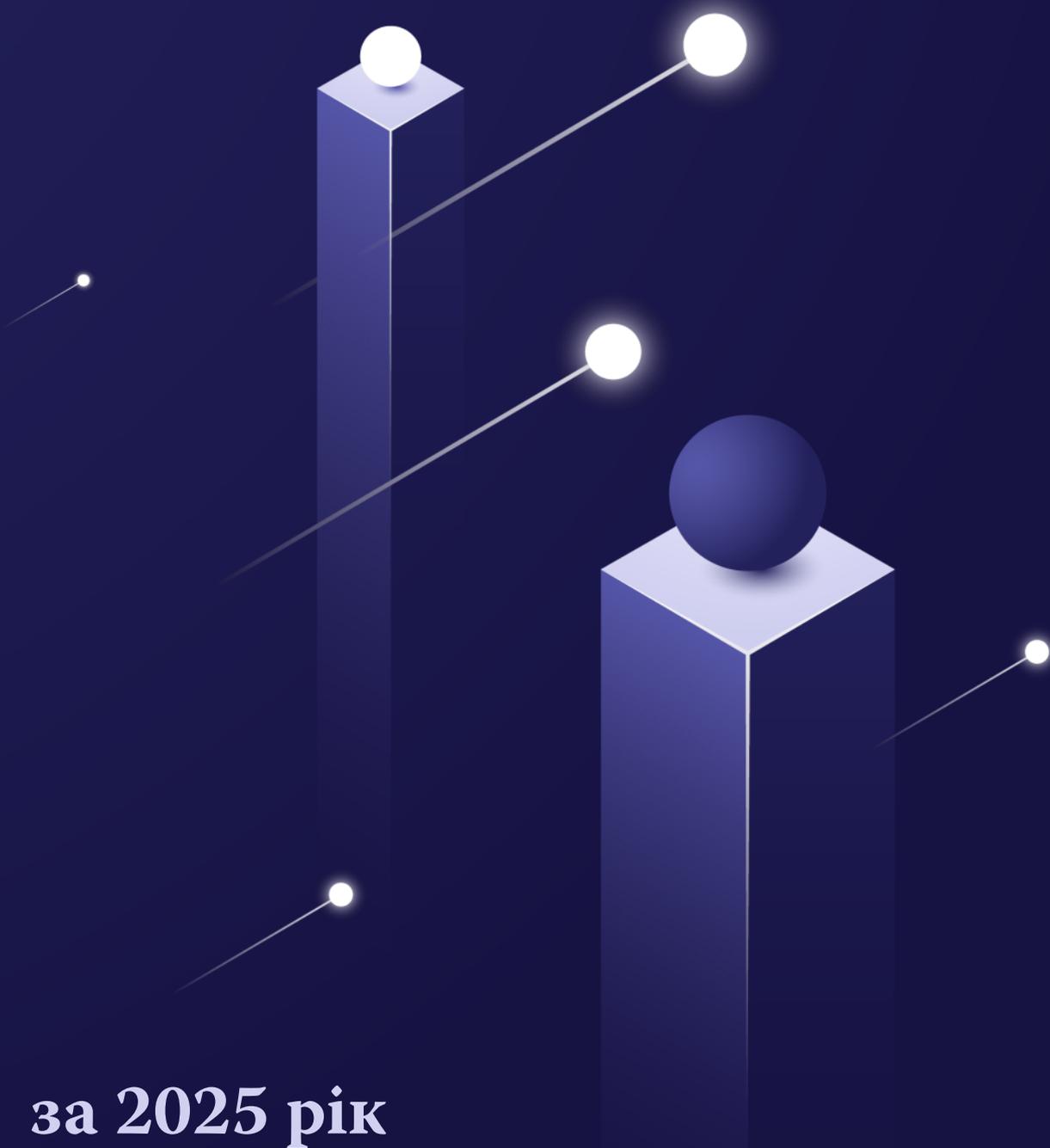

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ

з питань адвокатської практики

за 2025 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань адвокатської практики є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України рішенням Ради адвокатів України від 2 червня 2018 року №101.

Метою створення Комітету є: сприяння розвитку адвокатського самоврядування, враховуючи пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, забезпечення якісного, прогресивного, ефективного та сталого розвитку адвокатури України, встановлення найкращих сучасних стандартів.

Основними завданнями Комітету є:

- підготовки практичних рекомендацій щодо вибору форми здійснення адвокатської діяльності та побудови взаємодії з партнерами;
- надання рекомендацій щодо розроблення та реалізації стратегій просування адвокатських послуг та ефективного тайм-менеджменту;
- надання рекомендацій у питаннях маркетингу адвокатської діяльності;
- підготовки аналітичних і методичних матеріалів для молодих адвокатів щодо організації адвокатської діяльності;
- взаємодія з регіональними органами адвокатського самоврядування з питань, що належать до його компетенції;
- взаємодія з органами законодавчої, виконавчої, судової влади та з провідними адвокатськими компаніями з метою проведення спільних круглих столів, семінарів і майстер-класів з метою обміну досвідом, розвитку адвокатської професії, підвищення її престижу та усунення прогалин у законодавстві.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

станом на 31.12.2025

Голова Комітету

Кушнір Богдан Сергійович

Заступник голови Комітету

Хуторний Дмитро Володимирович

Експерт Комітету

Богданевич Тетяна Станіславівна

Склад Ради Комітету

Бакун Вадим Олександрович

Лукацька Лілія Григорівна

Мартиненко Володимир Олександрович

Савченко Станіслав Олександрович

Свиріпа Вікторія Зіновіївна

Сімонян Едгар Робертович

Шпак Надія Олександрівна

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2025 РОКУ

26 січня відбулося перше у поточному році засідання Комітету у форматі онлайн. Проаналізували план роботи Комітету у попередньому році. Опубліковано 4 статті щодо діяльності у формі АО та АБ. Надалі з наявних матеріалів буде сформовано ще 2 статті. Також представниками Комітету було затверджено план діяльності на поточний рік, серед якого:

- підготовки матеріалів, які становлять професійний інтерес для українських адвокатів стосовно положень національного законодавства;
- підготовки та проведення заходів з підвищення професійної кваліфікації адвокатів у формі круглих столів, вебінарів тощо;
- збір та аналіз інформації щодо здійснення адвокатської практики.

23 жовтня відбулось планове засідання Комітету в режимі онлайн із застосування платформи ZOOM. Учасники розглянули пул заяв про включення до складу Комітету, в результаті чого до роботи Комітету долучились: Бакун В.О., Мартиненко В.О., Савченко С.О., Свиріпа В.З., Шпак Н.О.

10 листопада відбулось чергове засідання Комітету, на якому учасники обговорили проведення заходу на тему «Правосуддя для України: адвокатура»

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ

Адвокат не може працювати з тим, кого не знає. Але як ідентифікувати клієнта, перевірити його добросовісність і не порушити етичні межі? У деяких юрисдикціях для цього вже діють стандарти КУС (Know Your Client). Ця політика поступово входить і в українську практику.

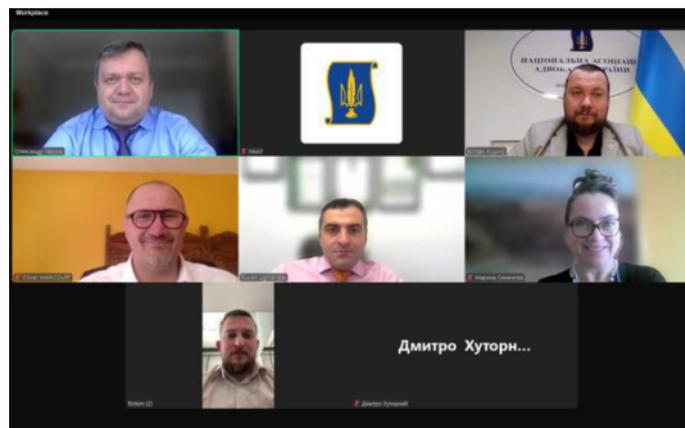
21 травня НААУ провела вебінар «Виконання політик КУС – «Знай свого клієнта» в щоденній практиці адвоката: український і міжнародний досвід». Захід ініціювали представник НААУ у Шотландії, Сполученому Королівстві Великої Британії і Північній Ірландії **Олександр Черних** (який також був модератором) і Комітет НААУ з питань адвокатської практики.

Учасники обговорили адаптацію міжнародних стандартів КУС до українських реалій, зокрема в умовах євроінтеграції, посилення вимог до прозорості правничих послуг і фінансового моніторингу. Ішлося про відмінності в онбордінгу клієнтів у різних юрисдикціях, співвідношення політики КУС і фінмоніторингу, роботу з відкритими джерелами та санкційними реєстрами, а також підстави для відмови в наданні правничої допомоги.

Практичну модель впровадження політик КУС презентувала представниця НААУ у Франції **Марина Семенова**. Вона окреслила п'ять ключових етапів, які вже сьогодні можуть бути орієнтиром для адвокатів в Україні.

Український контекст представив голова Комітету НААУ з питань адвокатської практики **Богдан Кушнір**. За його словами, впровадження процедур КУС в Україні відбувається поступово, у тому числі у співпраці із системою безоплатної правничої допомоги. Він наголосив: ретельна перевірка клієнта – не бюрократична формальність, а дієвий запобіжник, який дозволяє адвокату уникнути залучення до маніпуляцій, особливо в умовах воєнного стану.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/qtpefa>

4. ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КОМІТЕТУ ЗАХОДИ ПРОТЯГОМ 2025 РОКУ

Українське законодавство передбачає три форми організації адвокатської діяльності – індивідуальну практику, адвокатське бюро та адвокатське об'єднання. Яку краще обрати?

Про особливості форм розповів у подкасті «Експертна думка» голова Комітету НААУ **Богдан Кушнір**.

За його словами, молоді адвокати здебільшого обирають індивідуальну практику, щоб увійти в професію та набратися досвіду. Натомість ті, хто відновлює діяльність після роботи на інших посадах, частіше долучаються до адвокатських об'єднань або створюють їх самостійно. Адвокатське бюро підходить для роботи без формування штату.

У комітеті НААУ підготували таблицю з ключовими аспектами – від процедури реєстрації до питань оподаткування та можливостей найму. Серед відмінностей він назвав право об'єднань вільно обирати назву, чого немає у випадку бюро чи індивідуальної діяльності.

Спікер також підкреслив, що закон не встановлює мінімального розміру статутного капіталу в разі утворення юридичної особи (АБ, АО). Внески можуть бути грошовими, майновими чи у вигляді інтелектуальної власності, однак включення майна до балансу може створити додаткові зобов'язання під час ліквідації.

Щодо реєстрації, Б.Кушнір відзначив, що її можна здійснити через портал «Дія», ЦНАП або у нотаріуса. Головною умовою він назвав правильно оформлений статут, для чого НААУ пропонує типовий [зразок](#).

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/yzdrcz>

5. ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ) ПРЕДСТАВНИКІВ КОМІТЕТУ

28 лютого опубліковано статтю заступника голови Комітету НААУ **Дмитра Хуторного** на тему «**Оскарження адмінштрафу за наслідками податкової перевірки**».

Доволі часто податкові органи після проведення перевірки суб'єкта господарювання складають на його керівника чи головного бухгалтера протокол про порушення порядку ведення податкового обліку (ст. 163-1 КУпАП) та передають цей документ до суду. Як захищатися?

Зважаючи на практику судів, можна рекомендувати такі кроки захисту:

- подати заперечення на акт перевірки, за наслідками якого було складено протокол про адміністративне правопорушення;
- оскаржити податкові повідомлення-рішення (ППР) до податкового органу вищого рівня або до адміністративного суду;
- перевірити протокол про адміністративне правопорушення на наявність всіх обов'язкових реквізитів;
- подати до суду заперечення на протокол про накладення адміністративного стягнення, долучивши докази того, що результати податкової перевірки та/або ППР оскаржуються в адміністративному порядку;
- з'явитися за викликом (повісткою) суду на розгляд справи та надати свої пояснення щодо обставин справи.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/vaqkff>.

3 квітня опубліковано статтю заступника голови Комітету **Дмитра Хуторного** на тему «**Судова практика розгляду справ про порушення порядку ведення податкового обліку**».

Важливим є встановлення суб'єкту вчинення правопорушення. Так, Чернівецький апеляційний суд у справі №727/8276/24 зазначив (постанова від 06.12.2024), що бухгалтер підприємства (особа, яка притягалася до відповідальності) була прийнята на роботу після подання податкової декларації, що стала підставою для складання протоколу. І в матеріалах справи були відсутні будь-які відомості, про те, що особа виконувала на той час обов'язки бухгалтера. Також податкова не долучила до матеріалів справи доказів, щодо функціональних обов'язків особи, що позбавляє суд можливості встановити її причетність до зазначення у декларації помилкових відомостей. І це призвело суд першої інстанції до передчасних висновків про винуватість особи.

5. ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ) ПРЕДСТАВНИКІВ КОМІТЕТУ

Отже, практика розгляду справ за ст. 163-1 КУпАП свідчить про необхідність уважного аналізу документів, що подаються суду податковими органами. Наявність лише акта перевірки без додаткових обґрунтованих доказів не є достатньою підставою для притягнення особи до адміністративної відповідальності.

Акт перевірки не є доказом вини, адже не має сили рішення, яке породжує юридичні наслідки для особи, та лише фіксує висновки перевіряючого. Суди звертають увагу на необхідність встановлення фактичної участі конкретної особи у порушеннях, а також на дотримання процедури складання протоколу. Відсутність підтвердження службових обов'язків, причинно-наслідкового зв'язку між діями особи та виявленими порушеннями, а також незавершеність адміністративного оскарження податкових повідомлень-рішень є підставами для закриття справи. Такий підхід демонструє важливість дотримання презумпції невинуватості та належного стандарту доказування в адміністративному провадженні.

«Відсутність підтвердження службових обов'язків, причинно-наслідкового зв'язку між діями особи та виявленими порушеннями, а також незавершеність адміністративного оскарження податкових повідомлень-рішень є підставами для закриття справи», - адвокат Д. Хуторний.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/wzdqay>

5 травня опубліковано статтю заступника Голови Комітету **Дмитра Хуторного** на тему **“Фінмоніторинг у договорі про надання правничої допомоги: коли адвокату варто попередити клієнта”**.

У певних випадках закон покладає на адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокатів обов'язки з організації та проведення первинного фінансового моніторингу. Чи варто прописувати у договорі про надання правничої допомоги умови здійснення цього моніторингу?

«Адвокат має повідомити клієнта про умови здійснення первинного фінансового моніторингу шляхом включення відповідного розділу до договору про надання правничої (правової) допомоги та роз'яснити питання за якими адвокат має здійснювати такий моніторинг та повідомляти про це державні органи», - повідомляє адвокат Д. Хуторний.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/fdxywy>.

15 жовтня на інформаційному ресурсі «UA.NEWS» опубліковано статтю Голови Комітету **Богдана Кушніра** та адвоката **Віталія Федірко** на тему «Повістка про виклик у кримінальному провадженні: особливості вручення та наслідки неприбуття».

Уявіть ситуацію: ви отримуєте документ, який змінює Ваш день, а можливо, й усе життя. Це не лист від друга чи квитанція на комунальні платежі, а повістка про виклик у кримінальному провадженні. Для багатьох українців цей папірець асоціюється з тривогою та невизначеністю. Але чи знаєте Ви, що за ним стоять чіткі правила, прописані в Кримінальному процесуальному кодексі України (КПК)? Адвокати розбираються в цих нюансах щодня, допомагаючи тисячам громадян уникнути пасток бюрократії. У цій статті розкрито, коли саме повістка вважається врученою, які особливості її отримання та що загрожує, якщо проігнорувати виклик. Знання – Ваша найкраща зброя в юридичному полі.

Детальніше за посиланням: <https://surl.li/lxnzff>

ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК

Гр-н Д. Р. В. Ф. 4.19 р.и., адреса: м. Київ, _____, відповідно до вимог ст.ст. 133, 135 Вам необхідно з'явитися **«25» вересня 2025 року о «12» год. «30» хв.** до Головного підрозділу детективів БЕБ за адресою: м. Київ, вул. Шолуденка, 31, каб. 111, для вручення (отримання) повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри та участі в інших процесуальних діях у кримінальному провадженні № _____ від _____ ч. 3 ст. 28 ч. 2 ст. 203-2, ч. 4 ст. 369 КК України, як підозрюваного (процесуальний статус, в якому перебуває викликана особа)

Стаття 138 КПК України. Поважні причини неприбуття особи на виклик

1. Поважними причинами неприбуття особи на виклик є:

- 1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
- 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
- 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
- 4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
- 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
- 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
- 7) несвочасне одержання повістки про виклик;
- 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

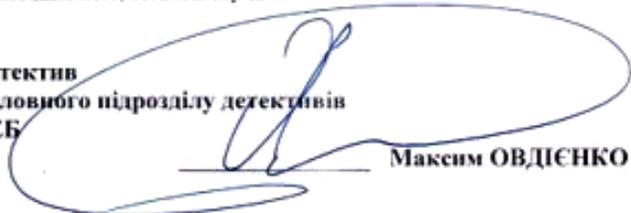
Стаття 139 КПК України. Наслідки неприбуття на виклик

1. Якщо підозрюваний, обвинувачений, свідок, потерпілий, цивільний відповідач, який був у встановленому КПК України порядку викликаний (зокрема, наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом), не з'явився без поважних причин або не повідомив про причини свого неприбуття, на нього накладається грошове стягнення у розмірі: - від 0,25 до 0,5 розміру мінімальної заробітної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого, прокурора; - від 0,5 до 2 розмірів мінімальної заробітної плати - у випадку неприбуття на виклик слідчого судді, суду.

2. У випадку, встановленому частиною першою цієї статті, до підозрюваного, обвинуваченого, свідка, може бути застосовано привід.

3. За злісне ухилення від явки свідок, потерпілий несуть відповідальність, встановлену законом.

Детектив
Головного підрозділу детективів
БЕБ

Максим ОВДІЄНКО

тел. 096-311-42-19 «24» вересня 2025 року

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

